

Huvudman

Köpings kommun
kopings.kommun@koping.se

Beslut

Datum 2026-06-30

Dnr SI 2025:9197

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Scheeleskolan i Köpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 18 februari 2026

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Köpings kommun att senast **fredag den 20 november 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande studiehandledning på modersmålet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Köping kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Köpings kommun ska vidta följande åtgärder

Studiehandledning på modersmålet

1. Se till att de elever som bedömts ha behov av studiehandledning på modersmålet ges sådant stöd. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med en sammanställning över behovet av studiehandledning på modersmålet vid skolenheten. Av sammanställningen ska framgå vilka elever som har behov av studiehandledning på modersmålet, vilka språk som behoven avser och hur elevernas behov av studiehandledning på modersmålet tillgodoses. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:9197) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 genomfört en tillsyn av Scheeleskolan i Köpings kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet, extra studietid och bedömning och betygssättning för elever som genomfört nationella prov.

Skolinspektionen har den 18 februari 2026 beslutat att förelägga Köpings kommun att senast den 25 maj 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och studiehandledning på modersmålet.

Köpings kommun har den 22 maj 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Köpings kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 18 februari 2026 förelagt Köpings kommun att vidta åtgärder avseende brister gällande studiehandledning på modersmålet. Av Skolinspektionens utredning framgick att det fanns sju elever med behov av studiehandledning på språken ukrainska, luganda och kurdiska (sorani) som inte fick det.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att det finns 20 elever med behov av studiehandledning på modersmålet. Av dessa får 13 elever studiehandledning på arabiska. Av redovisningen framkommer att det fortsatt finns sju elever i behov av studiehandledning på språken ukrainska, luganda och kurdiska (sorani). Enligt rektorn får elever inte

studiehandledning på modersmålet eftersom språken inte erbjuds i kommunen. Rektorn har påtatalat behovet av studiehandledning på modersmålet till huvudmannen. Enligt redovisningen påbörjar huvudmannen en rekryteringsprocess av studiehandledare, med planerad annonsering i slutet av maj, för de språk där tillgång till studiehandledare för närvarande saknas.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl.

Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det finns sju elever på skolan som inte får studiehandledning på modersmålet, trots att det finns ett konstaterat behov.

Studiehandledning på modersmålet är en rättighet för elever som behöver det. Det är elevens behov som ska styra hur länge och i vilken omfattning eleven ska få studiehandledning på modersmålet. För den enskilda eleven kan studiehandledning på modersmålet göra det möjligt för eleven att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen, även om eleven inte klarar av att följa undervisningen på svenska. Att elever som är i behov av studiehandledning inte erbjuds detta innebär dels att alla elever inte ges samma möjlighet att utvecklas så långt som möjligt, dels att alla elever inte ges möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Att elever som har behov av studiehandledning på modersmålet inte får det är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Köping kommuns verksamhet vid Scheeleskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet. Det finns därför skäl att förelägga Köpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 18 februari 2026 förelagt Köpings kommun att vidta åtgärder avseende brister gällande särskilt stöd. Av Skolinspektionens utredning framgick att alla lärare inte anmälde elever som trots extra anpassningar bedömdes vara i behov av särskilt stöd till rektorn. Vidare framgick att rektorn inte skyndsamt inledde en utredning om behov av särskilt stöd och inte fattade beslut om att utarbeta, eller inte utarbeta, åtgärdsprogram efter avslutad utredning.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att rektorn har genomfört flera informationsmöten för samtlig skolpersonal under vårterminen 2026. Vid dessa tillfällen har rektorn informerat om skyldigheten att anmäla till rektor när det finns en risk att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna, trots att extra anpassningar har prövats eller när elevens skolsituation på annat sätt ger anledning att utreda behov av särskilt stöd.

Vidare uppger huvudmannen att skolan har infört en ny rutin om att anmäla särskilt stöd och förtydligat på vilket sätt undervisande lärare ska anmäla till rektorn när en elev anses vara i behov av ytterligare stöd. Även rutinerna för att utreda behov av särskilt stöd och fatta beslut om åtgärdsprogram har förtydligats.

Huvudmannen har i sin skriftliga redovisning bifogat en sammanställning avseende anmälningar och startade utredningar om särskilt stöd mellan den 18 februari och den 18 maj 2026, samt inkommit med skolans fem senaste beslutade åtgärdsprogram. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att det är rektorn som fattat beslut. Besluten innehåller överklagandehänvisning och uppgifter om att elev och vårdnadshavare tagit del av innehållet.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska

detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller 3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Nicole Gazett

Beslutsfattare
Signerat av: Nicole Gazett

X Anna Thörne

Föredragande
Signerat av: Anna Thörne